

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 1Co/175/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412213190
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Mikulajová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6412213190.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova ul. č. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi Slovenskej republiky, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10C/138/2012-120 zo dňa 15.05.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa vo veci samej zamietol (prvý výrok) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (druhý výrok).

Navrhovateľ sa domáhal vyčíslenej náhrady škody 175,- Eur a nemajetkovej ujmy 1051,08 Eur podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 514/2003 Z.z.) spôsobenej navrhovateľovi ako oprávnenému okresným súdom v exekučnom konaní proti povinnej B. P., sp. zn. súdneho exekútora EX 278/2006, tvrdeným nesprávnym úradným postupom súdu v exekučnej veci, a to rozhodnutím o návrhu na zmenu súdneho exekútora po uplynutí veľmi dlhej doby.

Okresný súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že predmetom konania bol nárok navrhovateľa na náhradu škody spôsobenej exekučným súdom nesprávnym úradným postupom, t.j. nerozhodnutím o návrhu na zmenu exekútora v zákonnej lehote. Vyjadril názor, že návrh navrhovateľa „nevykazuje predpoklady, ktoré sa nazývajú procesnými podmienkami konania“ a „nenapĺňa ustanovenia § 43 ods. 1 O.s.p.“, nie je zrejmé ani na základe akého titulu si navrhovateľ uplatňuje svoj nárok. Konštatoval aj nesplnenie podmienky predbežného prerokovania nároku na náhradu škody. Okresný súd vykonal dokazovanie obsahom spisu a uzavrel, že navrhovateľ nepreukázal vznik škody, výšku škody ani príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a uplatnenou škodou. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Domáhal sa zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie. Vyjadril názor, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. Okresný súd rozhodol v jeho neprítomnosti, hoci na tento postup neboli splnené zákonné podmienky. Trval na osobnej účasti jeho právneho zástupcu na pojednávaní, ktoré bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde. Okresný súd nemohol rozhodnúť vo veci samej, pretože v čase rozhodnutia nebolo ešte právoplatne rozhodnuté o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania. Okresný súd mu odňal možnosť konať pred súdom, pretože sa nemal možnosť vyjadriť k tvrdeniam odporcu ani k vykonaným dôkazom, na ktorých okresný súd založil svoje rozhodnutie, čím došlo aj k porušeniu jeho práva na kontradiktórne konanie. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých

pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný. Neboli splnené zákonné podmienky na rozhodnutie v jeho neprítomnosti a okresný súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia dôvodu určil sám. Zdôraznil presvedčenie o porušení jeho práva v exekučnom konaní na rozhodnutie v zákonnej lehote. Tvrdil, že v konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody, preto mal súd prinajmenšom rozhodnúť medzitimným rozsudkom. Napadnutý rozsudok označil za nepreskúmateľný, pretože sa vôbec nezaobrá uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom a vytýkal súdu, že nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa so znaleckým posudkom č. 1/2014 o výške vzniknutej škody. Namietol, že súd v rozhodnutí nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Súd sám zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiadne objektívne udržateľné ospravedlňujúce dôvody. Napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie. Navyše, súd napriek tomu, že skutkový dej a teda aj skutkový základ v tomto konaní je jedinečný, rozdielny od iných, v ktorých vystupujú tí istí účastníci konania, odôvodnil svoje zamietavé rozhodnutie úplne rovnakými dôvodmi opísanými tými istými vetami ako v iných svojich rozhodnutiach.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, prejednal odvolanie v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. napadnutý rozsudok okresného súdu v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie v zmysle § 221 ods. 2 O.s.p..

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.; súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.; súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa § 212 ods. 1 O.s.p.; odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 212 ods. 3 O.s.p.; na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Zo spisu okresného súdu (návrhu navrhovateľa) vyplýva, že návrhom na začatie konania sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal vyčíslenej náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej okresným súdom ako exekučným súdom v exekučnom konaní tvrdým nesprávnym úradným postupom, a to vydaním rozhodnutia o zmene exekútora po veľmi dlhej dobe. Navrhovateľ navrhol vykonať dokazovanie len konkrétnym exekučným spisom okresného súdu. Priamo v návrhu na začatie konania vzniesol navrhovateľ námietku zaujatosti všetkých sudcov okresného súdu, o ktorej riadne rozhodol nadriadený súd tak, že zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania prejednávanej veci nevylúčil. Na prejednanie veci samej nariadil okresný súd pojednávanie, na ktoré riadne a včas predvolal navrhovateľa, právneho zástupcu navrhovateľa a odporcu. Pred pojednávaním doručil navrhovateľ okresnému súdu návrh na zrušenie nariadeného pojednávania, súčasťou ktorého bol návrh na prerušenie konania do rozhodnutia Ústavného súdu SR o jeho sťažnosti na porušenie základného práva zaručeného č. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 48 ods. 1 Ústavy SR v dôsledku rozhodnutia nadriadeného súdu o nevylúčení zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci. Pred pojednávaním doručil navrhovateľ súdu aj druhý návrh na prerušenie konania na čas do právoplatného skončenia konania o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhol položiť odporca Súdnemu dvoru EÚ v konaní vedenom na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 7C/6/2010. Okresný súd uznesením vyhláseným do zápisnice o pojednávaní rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti účastníkov konania a ďalším samostatne vyhlásením uznesením rozhodol, že prerušenie konania na základe obidvoch návrhov nepovoľuje. Následne vykonal dokazovanie oboznámením sa so spisom 10C/138/2012, s pripojenými prílohami a správami, uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené a verejne vyhlásil napadnutý rozsudok.

Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky navrhovateľa ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom okresného súdu a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je v niektorých odvolacích námietkach dôvodné. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa viazaný (§ 212 ods. 1 O.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

Odvolacia námietka navrhovateľa, že v prejednávanej veci rozhodoval vylúčený sudca nie je dôvodná. Tvrdenie o vylúčení zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci založil navrhovateľ na argumente, že tento je sudcom rovnakého súdu, ktorý mu ako exekučný súd svojim nesprávnym úradným postupom mal spôsobiť uplatnenú škodu. Súdna prax dospela k ustálenému záveru, že dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá sama skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej odporcom je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (pozri napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Nc/14/2010 zo dňa 31.05.2010); dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne podľa tvrdenia navrhovateľa svojim nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť odporcu za majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu (pozri napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/201/2013 zo dňa 19.06.2013, sp. zn. 3Cdo/102/2013 zo dňa 11.03.2013 alebo sp. zn. 3Cdo/202/2013 zo dňa 12.09.2013, rovnako aj uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo/727/2011 zo dňa 27.04.2012). O navrhovateľom vznesenej námietke zaujatosti zákonného sudcu riadne rozhodol nadriadený súd uznesením č.k. 3NcC/385/2012 zo dňa 19.10.2012 s tým, že zákonného sudcu (JUDr. Kamilu Haverlovú) z prejednávania a rozhodovania veci nevylúčil. Zo spisu okresného súdu súčasne vyplýva, že uznesenie nadriadeného súdu bolo účastníkom riadne doručené. Iné (nové) dôvody zaujatosti zákonného sudcu navrhovateľ v odvolaní neuviedol.

Podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd rozhodoval o nároku na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu spôsobeného nerozhodnutím o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonnej lehote.

V napadnutom rozsudku nie sú uvedené žiadne skutkové zistenia z dotknutého exekučného spisu sp. zn. 14Er/950/2006. Z hľadiska uplatneného nároku nie je preto vôbec zrejmé, či a ako v prejednávanej veci okresný súd posudzoval splnenie predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a najmä ako ich okresný súd vyhodnotil. Zo zápisnice o pojednávaní nie je zrejmé, či okresný súd vykonal dokazovanie sporným exekučným spisom (resp. jeho obsahom podľa úradného záznamu), či v čase pojednávania bol pripojený k spisu okresného súdu. Žiadny záznam o pripojení spisu v „Zozname pripojených spisov“ na obale nie je vykonaný.

Navrhovateľ v odvolaní proti napadnutému rozsudku okrem iného vytýka prvostupňovému súdu spôsob vykonania dokazovania, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám okresný súd.

Z obsahu zápisnice o pojednávaní konanom dňa 15.05.2015 vyplýva, že súd vykonal dokazovanie oboznámením sa celým obsahom spisu 10C/138/2012, pričom v zápisnici nie je zaznamenané, ako došlo k vykonaniu jednotlivých dôkazov, a ktorých. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd pochybil pri vykonávaní dokazovania podľa § 129 ods. 1 O.s.p. a pri hodnotení dôkazov v zmysle § 132 O.s.p., pričom zároveň v rozpore s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení napadnutého rozhodnutia neuviedol, z ktorých dôkazov pri rozhodovaní vychádzal. Nie že neuviedol skutkové okolnosti z dotknutého exekučného spisu, ale ani vôbec neoznačil tento spis uvedením jeho spisovej značky, uvádzal len sp.zn. EX6986/2011, teda súdneho exekútora. V rozpore so skutkovými okolnosťami predmetnej veci konštatoval, že porušenie práv navrhovateľa bolo v spojení s doručením uznesenia exekučného sudu zo dňa 01.04.2011 (namiesto 05.04.2012) o zmene súdneho exekútora, čo všetko spôsobuje nepreskúmateľnosť a zmätočnosť napadnutého rozsudku. Súd preto považuje za dôvodnú odvolaciu námietku o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia pre nedostatok dôvodov. Dôvodnou je tiež námietka, že okresný súd odôvodnil svoje negatívne rozhodnutie úplne rovnakými dôvodmi opísanými tými istými vetami ako v iných svojich rozhodnutiach, nezohľadniac skutkové okolnosti konkrétnej exekučnej veci.

Odvolací súd uvádza, že z úradnej povinnosti je odvolací súd povinný prihliadať v súlade s § 212 ods.3 O.s.p. na vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takýto následok majú predovšetkým vady vzniknuté nesplnením niektorej z procesných podmienok, účasťou vylúčeného sudcu pri rozhodovaní, odňatím možnosti niektorému z účastníkov konať, porušením predpisu o spôsobe vykonania dôkazu a podobne. Po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku odvolací súd zistil vady konania pred súdom prvého stupňa, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci spočívajúce v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ako aj v nedostatočne zistenom skutkovom stave veci.

Zo spisu vyplýva, že okresný súd uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 15.05.2015 rozhodol o návrhu navrhovateľa na prerušenie konania do rozhodnutia ústavného súdu o jeho sťažnosti proti rozhodnutiu nadriadeného súdu o nevyhlásení zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí a o návrhu na prerušenie konania na čas do právoplatného skončenia konania o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhol položiť odporca Súdnemu dvoru EÚ v konaní vedenom na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 7C/6/2010 tak, že konanie neprerušil. Uznesenie doposiaľ písomne nevyhotovil. Toto uznesenie sa nepovažuje za uznesenie o vedení konania, preto je proti nemu prípustné odvolanie (§ 170 ods. 3 v spojení s § 202 ods. 3 písm. a/ a contr. O.s.p.) Nutnosť doručiť takéto uznesenie vyplýva z ust. § 168 ods. 2 O.s.p., pričom písomné vyhotovenie uznesenia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania musí vždy obsahovať odôvodnenie (§ 169 ods. 2, druhá veta O.s.p.). Okresný súd mal vyhotoviť predmetné uznesenie a doručiť ho účastníkom konania, resp. ho mohol zapracovať (subsumovať) ako ďalší výrok do písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku. Uvedená vada je taktiež dôvodom zrušenia meritórneho rozhodnutia, ktoré nemôže nadobudnúť právoplatnosť pred posúdením možných odvolacích dôvodov proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu (z oboch dôvodov) na prerušenie konania.

Prvostupňový súd svojím postupom odňal navrhovateľovi možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva (v zmysle § 18 O. s. p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na ich uplatnenie).

Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. v celom rozsahu zrušil a vec mu podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dôsledku zrušenia rozsudku okresného súdu zrušil odvolací súd aj závislý výrok o trovách konania (§ 212 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). V novom rozhodnutí rozhodne okresný súd aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

V ďalšom konaní okresný súd rozhodne o nároku navrhovateľa, ktorý je predmetom konania, t.j. náhrada škody spôsobená okresným súdom ako exekučným súdom v exekučnom konaní tvrdeným nesprávnym úradným postupom (nerozhodnutím o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonnej lehote). Vykoná dokazovanie v súlade so zákonom (§ 129 ods. 1 O.s.p.), dôkazy vyhodnotí v súlade s ustanovením § 132 O.s.p.. Vyhlásené uznesenie o zamietnutí návrhov na prerušenie konania dňa 15.05.2015 písomne vyhotoví a doručí ho účastníkom konania.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne, t.j. pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne, t.j. pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.